

Forslag til forespørgselsdebat om, hvilke samfundsværdier der skal være grundlæggende for at sikre en øget lighed i udviklingen af vores land

(Medlem af Inatsisartut Sara Olsvig, Inuit Ataqatigiit)

Svarnotat

(Formanden for Naalakkersuisut)

Fra Naalakkersuisuts side har vi følgende bemærkninger til forespørgselsdebatten:

Det er Naalakkersuisuts opfattelse, at forslaget om fælles samfundsværdier, som er fremsat af Sara Olsvig, Inuit Ataqatigiit, først og fremmest henvender sig til medlemmerne og partierne i Inatsisartut. Derfor er Naalakkersuisuts bemærkninger afpasset efter dette.

Naalakkersuisut kan i det store og hele tilslutte sig de bemærkninger i forslaget, der handler om værdier som øget lighed gennem uddannelse og vækst, social omsorg, solidaritet og demokrati. Begreber og værdier som disse anvendes ofte af alle politiske partier i Inatsisartut, ligesom de f.eks. kan genfindes i den gældende koalitionsaftale, som ligger til grund for Naalakkersuisuts arbejde.

I vores koalitionsaftale mellem Siumut, Demokraatit og Atassut, ”**Fællesskab – Tryghed – Udvikling**”, har vi også lagt vægt på andre samfundsværdier i grundlaget for vores politiske arbejde i Naalakkersuisut.

Det gælder værdier som ærlighed; troværdighed; borgerinddragelse; gensidig respekt; fællesskab og samarbejde; virksomhedernes sociale medansvar; bedre levevilkår; stabile samfundsforhold og f.eks., at alle råstoffer i Grønland skal være til gavn for samfundet.

Der er tale om samfundsværdier, som forhåbentlig møder bred tilslutning blandt de politiske partier, uanset om de er fremhævet f.eks. i vores koalitionsaftale eller i det fremsatte forslag til forespørgselsdebat.

Med disse bemærkninger ønsker Naalakkersuisut at gøre opmærksom på, at der allerede i dag består en bred og fælles tilslutning til de demokratiske idealer og samfundsværdier, som vores politiske arbejde respekterer og bygger på. Det må forventes, at dette fortsat vil være gældende, uanset om man i Inatsisartut vedtager en udtalelse om disse værdier i den form, der fremgår af forslaget til forespørgselsdebat.

Men det, at vi tilslutter os de samme politiske og demokratiske værdier, betyder ikke nødvendigvis, at vi hver især tillægger de enkelte værdier det samme indhold og den samme vægt.

Således er det f.eks. forskelligt, hvad vi hver især lægger i begreber som lighed, demokrati og solidaritet. Det afhænger af éns livssyn, éns samfundssyn og éns politiske overbevisning.

Som eksempler på, at vi kan lægge forskelligt indhold i de samme demokratiske værdier, kan jeg nævne, at der fra tid til anden kan opstå politisk uenighed om, hvad der i en given situation er "mest demokratisk" at mene eller gøre:

Hvor meget skal et flertal tage hensyn til mindretallet, selv om de har vundet en afstemning? Er en folkeafstemning i en konkret sag mere demokratisk, end en afstemning i den lovgivende forsamling i et repræsentativt demokrati?

Ligeledes kan det være meget forskelligt, hvad man lægger i en samfundsværdi som "lighed mellem mennesker".

Skal vi tilstræbe, at alle har den samme levestandard, eller er det vigtigst, at vi alle har lige muligheder for at træffe valg i tilværelsen? Sådanne spørgsmål lader sig ikke besvare éntydigt. Det afhænger af den enkeltes livssyn og politiske ideologi.

Derfor finder Naalakkersuisut, at man bør være meget varsom med at bringe debatten dérhen, hvor nogle presses til at overtage andres politiske holdninger.

Der bør ikke sås tvivl om det demokratiske princip, at hver enkelt person eller gruppe skal have en ubegrænset ret til at have sin egen fri mening og sit eget værdisæt, så længe man respekterer andres tilsvarende ret og frihed.

Nogle har fremhævet dette princip med sætningen: "Jeg er uenig i alt, du siger, men jeg vil til min død forsvare din ret til at udtrykke det".

Demokratiudvalget, som stod bag den danske regerings demokrati-kanon fra 2008, siger tilsvarende:

"Alle synspunkter har ret til at komme til orde og blive diskuteret, ingen er automatisk forkerte".

Naalakkersuisut håber, at medlemmerne og partierne i Inatsisartut kan gøre brug af Naalakkersuisuts bemærkninger under debatten, og i forbindelse med partiernes stillingtagen til det fremsatte forslag til inatsisartutudtalelse.

Med disse bemærkninger ser Naalakkersuisut frem til forespørgselsdebatten.